

Nakupujeme nový ovocný stromek II.

Minule jsme se věnovali nákupu stromku. Nyní, když jsme již například prostokořennou jabloň přivezli domů, se můžeme pustit do sázení. Pokud to chceme odložit, zabezpečíme kořeny proti zaschnutí.

Po nákupu zasadíme stromek co nejdříve do předem vykopané jámy. Pokud to není možné, můžeme ho krátkodobě uchovat ve vlhkém a tmavém sklepe. I tam je však nutné stromek zabezpečit tak, aby nezaschl. Toho docílíme tak, že kořeny obalíme mokřím hadrem a každodenně je kropíme vodou. Také je možné kořeny ve sklepe založit do kbelíku nebo kalfasu (maltoník) a zasypat vlhkým pískem. Jestliže nemáme jámu vykopanou nebo chceme sázet stromek později, tak stromek založíme do vlhké půdy (třeba do sklizeného záhonu) chráněné před větrem (proudícím větrem by docházelo k vysychání stromku).

Jak správně stromek zasadit?

O tom, jak vysadit „správně“ stromek toho bylo již napsáno mnoho. Dodržujeme tyto kroky:

- **Vykopání jámy** – dobře vykopaná jáma je základem výsadby. Měla by být dostatečně velká, minimálně dvojnásobně, než je kořenový systém stromku. Zem, kterou bude stromek zasypáván, by měla být kvalitní, kypřá a humózní. Jestliže máme na pozemku horší půdu, tak určitě zem na zasypávání vylepšíme (ideálně v poměru 1:1, podle potřeby i více) kompostem, zahradním substrátem nebo dobrou zahradní zeminou, v případě potřeby zem vyměníme. Dno vykopané jámy před výsadbou nakypříme.

- **Zatloučení kůlu** – opěrný kůl pro stromek vždy zatloukáme do dna jámy před vlastní výsadbou stromu. Při zatloukání kůlu po výsadbě může dojít k poškození kořenů vysazovaného stromku.

- **Výsadba stromku** – stromek do jámy umístíme k severní straně opěrného kůlu. Tak nám kůl částečně ochrání kmínek stromku před jarním sluníčkem.

Příliš dlouhé a zakroucené kořeny úměrně zakrátíme.

Místo štěpování by mělo být po výsadbě minimálně 5 cm nad zemí.

nebo být zmáčknuty. Připravenou zemí postupně prosypáváme kořeny a průběžně k nim přitlačujeme zem. Mírným potřásáním stromku při přihazování země vytěsníme vzduch od kořenů. Takto postupujeme až do zasypání celé jámy. Při výsadbě si pravidelně kontrolujeme

Rány na rovném kmínku s okrajovým závalem.

Do výsadbové jámy stromek vždy vysazujeme stejně hluboko, jak byl pěstován ve školce. Stromek, který je mělce vysazený, trpí suchem a špatně koření. Zatímco stromek vysazený příliš hluboko, může zakořenit z ušlechtilé odrůdy (zpravo koření) a vliv podnože postupně zanikne; nehledě na to, že stromek „zbudí“ a prodlouží se nástup do plodnosti. Před vlastní výsadbou je vhodné kořeny nebo celý stromek přes noc ponořit do vody a před vlastní výsadbou namočit kořeny do roztoku Agricolu. Ten nám pomůže s lepším ujímáním stromku. Kořenový systém při výsadbě maximálně šetříme, zejména nejjemnější kořenové vlášení. Nůžkami pouze zastřiháváme až na zdravou část poškozené kořeny (zalomené, zaschlé). Dále zkracujeme kořeny příliš dlouhé a zakroucené. Kořenový systém by měl být v jámě rovnoměrně rozprostřen a kořeny se nesmí dotýkat stěn

Stromek ke kůlu přivazujeme plochým úvazkem.

místo štěpování, které musí zůstat alespoň 5 cm nad zemí.

- **Zálivka stromu** – je po výsadbě nesmírně důležitá. Důkladná zálivka zabezpečí dostatek vody do prostoru kořenů a vytěsni přebytečný půdní vzduch, který tam ještě zůstal po výsadbě. Před zálivkou je vhodné udělat kolem stromku zálivkovou mísu.

- **Přivázání stromku** – stromek ke kůlu přivazujeme až později, nejlépe až po částečném slehnutí půdy. Případně stromek ke kůlu přivážíme volně a po sesednutí země, úvazek převážeme. Jako úvazek ke stromku používáme plochý popruh, který se nezařezává do kmínku.

- **Ochrana proti okusu** – by měla být součástí povýsadbové péče o stromek. Mladé stromky, zejména jabloně, zajícům i srnkám nesmírně chutnají. Jako chráničku proti okusu zvěři používáme různá drátěná pletiva, speciální plastové chráničky nebo můžeme z několika prken sbít jednoduchou ochranu kmene.

Kdy je nejlepší vysazovat stromek?

Stromky vysazujeme co nejdříve od zakoupení, ideálně na podzim. Jako nejvhodnější se jeví konec října a listopad. Sázet ale můžeme až do zámrazu (zamrznutí povrchových vrstev půdy). Na podzim je pro většinu ovocných druhů půda ještě teplá a během zimy dobře zakoření. Teplomilné peckoviny raději sázíme na jaře při rašení. Stromky v květináčích můžeme průběžně vysazovat v celém vegetačním období.

Stříhat nebo nestříhat korunku?

Při podzimní výsadbě zastřiháváme pouze poškozené části výhonů v korunce, jinak detailní výchovný řez provádíme až na jaře. Jestliže bychom stromek ostříhali

Správně založené stromky v zahradnictví, podobně lze uchovat stromky i doma, pokud výsadbu odložíme.

již na podzim, tak nevíme, jaký bude průběh zimy a který pupen nebo výhon přežije. Z těchto důvodů raději stříháme až na jaře. U jarní výsadby je to ale odlišné. Tam vždy řežeme těsně po výsadbě a mnohem hlouběji než po podzimní výsadbě.

Nakupujeme-li stromek v zahradnictví, tak si vždy ohlídáme, aby nám prodavači korunu stromku nezkracovali. A pokud nám to nabídnou, zdvořile to odmítneme. Výjimkou může tvořit pouze případ, kdy nakoupený stromek přepravujeme na větší vzdálenost, a nevešel by se nám do auta. Někdy však stačí výhony do auta šetrně ohnout a stromek bez větších obtíží přepravit na zahradu.

Stromek je vysazen a co dál?

Jestliže máme stromek vysazen, tak jej během zimy chráníme proti okusu zvěři. V případě suchého průběhu zimy nebo zimy abnormálně teplé, stromek pravidelně zavlažujeme, zvláště na výsušných půdách a na svahu.

Martin Makal

Foto autor

Klidné rádio do neklidné doby

www.countryradio.cz